

Presmerovanie všetkých finančných prostriedkov z kohéznej politiky na boj proti kríze

Európska komisia dňa 2. apríla 2020 prijala iniciatívu CRII+. Na riešenie dôsledkov krízy v oblasti verejného zdravia sa zmobilizujú všetky neviazané prostriedky z troch fondov kohéznej politiky - Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu. Na zabezpečenie toho, aby sa finančné prostriedky mohli presmerovať tam, kde sú naliehavo potrebné, sa umožnia presuny medzi fondmi, ako aj medzi kategóriami regiónov a medzi politickými cieľmi. Okrem toho sa upustí od požiadaviek na spolufinancovanie a zjednoduší sa administratíva. Tento návrh dopĺňa prvý balík Investičnej iniciatívy, ktorý sa zamerával na okamžitú mobilizáciu fondov a zabezpečenie likvidity pre najviac postihnuté sektory (zdravotníctvo, malé a stredné podniky a trh práce) a bol prijatý ešte koncom marca.

V prípade poľnohospodárov ide o opatrenia, ktoré by im mali pomôcť s riadením poľnohospodárskych podnikov a zároveň členským štátom umožniť pružnejšie využívať SPP počas krízy spôsobenej COVID 19. Opatrenia sú rozdelené do dvoch súborov:

1. v rámci CRII+ je pripravený súbor opatrení pre poľnohospodárov a vidiecke oblasti, obsahujúci flexibilitu pri využívaní finančných nástrojov, výnimky z partnerskej dohody (nie je potrebná úprava programového dokumentu pri zmene programu a neoveruje sa konzistencia programov s programovým dokumentom) a posun termínu na predkladanie výročnej správy (VS za rok 2019 sa bude predkladať do 30.9.2020). Zmeny sú súčasťou návrhu úpravy nariadenia CPR.
2. po diskusií s členskými štátmi, GR AGRI pripravilo legislatívny návrh na predĺženie lehoty na podávanie žiadostí o podporu v roku 2020 (z 15.5. na 15.6.). Týmto opatrením získajú žiadatelia viac času na podanie žiadosti aj príslušný orgán na ich spracovanie. EK rovnako pripravuje dve ďalšie opatrenia, ktoré by mali vstúpiť do medziinštitucionálneho pripomienkovania ešte tento týždeň (pozn. texty sú v štádiu prípravy):
 - zvýšenie preddavkov na priame platby a platby na rozvoj vidieka - za účelom zvýšiť cashflow poľnohospodárov sa miera preddavkov v prípade priamych platieb zvýši z 50% na 70% a v prípade opatrení na rozvoj vidieka zo 75% na 85%. Poskytovanie preddavkov bude na rozhodnutí ČŠ a vyplácať ich bude možné od 16.10.2020.
 - flexibilita pri kontrolách na mieste - cieľom opatrenia je poskytnúť členským štátom väčšiu flexibilitu pri vykonávaní kontrol na mieste za účelom minimalizovania potreby fyzického kontaktu medzi príslušným orgánom a poľnohospodármi, zníženie administratívnej záťaže a predchádzanie oneskoreniu spracovania žiadostí o podporu v dôsledku oneskorených alebo zrušených kontrol na mieste.

V prípade odvetvia rybolovu a akvakultúry, balík osobitných dočasných opatrení oprávnených na financovanie z Európskeho námorného a rybárskeho fondu (ENRF) obsahuje:

- podporu rybárov na dočasné pozastavenie rybolovných činností v dôsledku koronavírusu;
- podporu subjektov v oblasti akvakultúry na pozastavenie alebo zníženie výroby v dôsledku koronavírusu;
- podporu organizácií výrobcov na dočasné skladovanie produktov rybolovu a akvakultúry;
- flexibilnejšie prerozdelenie finančných zdrojov v rámci operačného programu každého členského štátu a zjednodušený postup zmeny a doplnenia operačných programov v súvislosti so zavedením nových opatrení.

Ak Rada a Európsky parlament prijmú návrh Komisie, výdavky na operácie podporované v rámci osobitných opatrení týkajúcich sa koronavírusu budú spätne oprávnené od 1. februára 2020 do 31. decembra 2020.

Zhodnotenie: Balík opatrení prináša viac-menej technické úpravy, ktoré zjednodušia administráciu. Prijaté opatrenia neprinášajú žiadny finančný efekt pre Slovensku republiku, pomôžu však zmierniť dopad krízy na poľnohospodárske subjekty.

Podrobnejšie informácie k balíku opatrení je možné nájsť na stránke:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/qanda_20_574